

B.M. de Vries

het voor 1 januari a.s. het Staatsblad bereikt.

Aan de orde is de behandeling van:
- **het wetsvoorstel Wijziging van de Wet vermindering afdracht loonbelasting en premie voor de volksverzekeringen en de Wet op de inkomstenbelasting 1964 (uitbreiding definitie speur- en ontwikkelingswerk en verlaging urennorm in de zelfstandigenaftrek in verband met speur- en ontwikkelingswerk) (25076).**

De **voorzitter**: Ik constateer dat er geen woordvoerders en geen amendementen zijn.

Het wetsvoorstel wordt zonder beraadslaging en, na goedkeuring van de onderdelen, zonder stemming aangenomen.

Aan de orde is de behandeling van:
- **het wetsvoorstel Wijziging van de Wet op de inkomstenbelasting 1964 en de Wet op de loonbelasting 1964 (beperking aftrekbare kosten ter zake van criminele activiteiten) (25019).**

De algemene beraadslaging wordt geopend.

Mevrouw **Assen** (CDA): Voorzitter! De titel van het wetsvoorstel levert bedenkelijke gezichten op. Dat klopt ook, want het druipt in tegen het gezonde rechtsgevoel van elke burger dat kosten terzake van criminele activiteiten aftrekbaar zijn. Daarom prijst de CDA-fractie de staatssecretaris voor deze wetswijziging. Hij heeft hiermee uitvoerig antwoord gegeven op de schriftelijke vragen van mijn oud-fractiegenoot, de heer Hirsch Ballin en mijn huidige fractiegenoten, de heren Leers en Van der Linden. De CDA-fractie ondersteunt natuurlijk deze keuze, want het is een vreemde gang van zaken dat mensen niet crimineel mogen zijn en dat wij criminaliteit ten zeerste bestrijden, maar dat de kosten die aan criminaliteit verbonden zijn wel fiscaal kunnen worden afgetrokken, zodat men zich erdoor kan verrijken.

De CDA-fractie heeft nog een vraag over de onduidelijke periode

tussen de vermoedelijke en de daadwerkelijke veroordeling. De staatssecretaris wijst in de nota naar aanleiding van het verslag op de bevoegdheid van de inspecteur om justitie op de hoogte te stellen van een mogelijk misdrijf. Daarvoor moet het voorschrift informatieverstrekking 1993 aangevuld worden. Wanneer kan de Kamer deze aanvulling tegemoetzien en wat zal die inhouden?

Mevrouw **Giskes** (D66): Voorzitter! Hoewel ik mij op de sprekerslijst heb laten zetten, zal ik niet het woord voeren.

De heer **Rabbae** (GroenLinks): Mijnheer de voorzitter! Dit wetsvoorstel is het gevolg van rechtsgevoel bij de bevolking naar aanleiding van een televisie-uitzending over het aftrekken van kosten door een crimineel persoon. De publieke verontwaardiging werkt veel sneller dan een debat in deze Kamer over dit soort kwesties. Het is interessant te constateren dat dit heeft geleid tot een doorbraak van het amorale karakter van de belasting. Belasting is neutraal en niet moreel; zij staat neutraal ten opzichte van de verschillende activiteiten.

Voorzitter! Worden met dit wetsvoorstel criminele personen als het ware dubbel belast? Wat is de verhouding van dit wetsvoorstel tot de pluk-ze-wetgeving en het opsporingspotentieel van het openbaar ministerie c.q. de FIOD via de contacten tussen de belasting en criminele bedrijven of personen?

Voorzitter! Anderhalf jaar geleden heb ik aan de staatssecretaris gevraagd of het juist is dat niet alleen criminele kosten worden afgetrokken, maar ook corruptiegelden. Ik denk aan provisies die betaald worden door Nederlandse bedrijven aan buitenlandse bedrijven of aan bemiddelaars tussen bedrijven met het oog op opdrachten of het afzetten van producties uit Nederland. De staatssecretaris beriep zich op het neutrale karakter van de belasting. Handhaaft hij die mening gelet op dit precedent? Welke onderbouwing heeft hij hiervoor? Ik heb begrepen dat er vanuit de OESO bewegingen zijn in de richting van het afrekenen met het aftrekbaar

maken van dit soort kosten. Wat is de stand van zaken op dit punt?

Staatssecretaris **Vermeend**: Voorzitter! Ik dank mevrouw Assen voor de uitgesproken waardering. Zij vroeg wanneer de aanvulling komt op het voorschrift informatieverstrekking. In het voorjaar 1997 zal dat het geval zijn.

De heer Rabbae wees nog op de televisie-uitzending en de effecten ervan op het wetgevingsproces. Het is al eens eerder aan de orde gesteld. Hij heeft in het verleden aangedrongen om steekpenningen aan te pakken. Niet uitsluitend een uitzending leidt tot wetgeving. Ik weet nog goed dat er toen veel aandacht was voor de pitbull en dat het daarom ook wel de pitbullwetgeving wordt genoemd.

Gevraagd is: worden criminelen dubbel belast? In het fiscale stelsel gaat het om neutraliteit. Dit wil zeggen: er vindt belastingheffing plaats over de winst, hoe dan ook verkregen, en de kosten mogen worden afgetrokken. Er wordt bij wijze van spreken niet gekeken hoe die winst wordt verkregen. De fiscus is op dat punt als het ware geblinddoekt. Gevraagd is, ik meen door mevrouw Assen, hoe dit kan worden uitgelegd. Het is fiscaal-theoretisch heel goed uit te leggen, maar hoe is uit te leggen dat van de winst van criminele activiteiten de kosten mogen worden afgetrokken? Buiten de fiscale theorie om is dit moeilijk uit te leggen. Hier wordt in feite een inbreuk gepleegd op het systeem om de reden die is aangegeven in het voorstel.

De heer Rabbae zei: u bent toch bezig met het doorbreken van het systeem, ga nog verder en doorbreek het ook voor bepaalde provisies. Wij moeten ons goed realiseren dat er sprake is van het criterium "kosten en lasten die verband houden met misdrijven terzake waarvan de belastingplichtige door een Nederlandse strafrechter bij onherroepelijke uitspraak is veroordeeld". Dus er moet sprake zijn van een misdrijf en een onherroepelijke veroordeling. Dan pas vindt die doorbreking plaats. Het kan zijn dat het gaat om gewone, zakelijke provisies die niet ongebruikelijk zijn in een bepaalde sector. Er hoeft geen sprake te zijn van een criminele activiteit. Het wetsvoorstel